

Datum : 29 augustus 2016

Onderwerp: concept wetsvoorstel: Wet aanpak misstanden incassodienstverlening

contactpersoon: mr. A.J. Moerman

Geachte mevrouw Schouten, geachte mevrouw Yücel,

Met veel belangstelling hebben wij kennis genomen van uw concept wetsvoorstel 'Aanpak misstanden incassodienstverlening'. De Landelijke Organisatie Sociaal Raadslieden (LOSR), aangesloten bij Sociaal Werk Nederland (voorheen de MOgroep), maakt graag gebruik van de mogelijkheid te reageren op dit concept wetsvoorstel.

De LOSR constateert veel misstanden in de incassobranche. De LOSR heeft met het rapport "[Incassokosten, een bron van ergernis](#)"¹ aan de wieg gestaan van de Wet incassokosten. Een belangrijk knelpunt ten aanzien van onduidelijkheid over de maximum hoogte van incassokosten is hiermee aangepakt. De LOSR constateert ten aanzien van de wijze waarop incassobureaus te werk gaan nog wel grote problemen, met name:

1. Niet inhoudelijk reageren op brieven van de debiteur, maar aanmaningen blijven sturen;
2. het uitoefenen van telefonische druk, door het herhaaldelijk bellen en sms-jes sturen;
3. het uitoefenen van druk bij de inning van verjaarde vorderingen (doen alsof de vordering nog afdwingbaar is, speelt met name bij gekochte vorderingen);
4. het dreigen met maatregelen die niet waargemaakt kunnen worden, w.o. het dreigen met beslag terwijl er vonnis is;
5. verborgen incassokosten: incassokosten die door de schuldeiser in de hoofdsom verstoppt zitten;
6. het dreigen met registratie van persoonsgegevens, het handelen in persoonsgegevens en daarmee schending van privacy;
7. het niet of onvoldoende wijzen op de mogelijkheid om een klacht in te dienen.

Aangezien zelfregulering door de Nederlandse Vereniging van Incasso-ondernemingen niet tot onvoldoende blijkt te werken, is een wettelijke regeling nodig. De LOSR kan zich in grote lijnen vinden in het concept wetsvoorstel dat u heeft geformuleerd. We hebben slechts beperkte kanttekeningen en aanvullingen.

Verkoop van vorderingen

Het wetsvoorstel maakt geen onderscheid tussen incassobureaus die handelen namens de schuldeiser en incassobureaus die schulden opkopen en daarmee de nieuwe schuldeiser worden. Kenmerkend voor deze tweede variant is dat de oorspronkelijke relatie tussen crediteur en debiteur is doorbroken. De praktijk laat hier een vrij onverschillige manier van incasseren zien, met niet

¹ Mr. A.J. Moerman en W.C.P. van den Berg, [Incassokosten, een bron van ergernis](#), LOSR/MOgroep, Utrecht, 2008.

goed onderbouwde vorderingen, verjaarde vorderingen en een toenemende incassodruk.²

De LOSR zou het liefst willen pleiten voor een verbod op verkoop van vorderingen. Dit is wellicht niet eenvoudig te realiseren nu de cessie van vorderingen tot het basisinstrumentarium uit het Burgerlijk Wetboek behoort. Als tweede mogelijkheid ziet de LOSR het aanbrengen van een scheiding tussen het opkopen en incasseren van vorderingen. Deurwaarders mogen al geen vorderingen opkopen omdat ze dan teveel 'eigen belang' bij de inning van vorderingen krijgen. Een zelfde regel zou ingevoerd kunnen worden voor incassodienstverlening.

Regels over de bedrijfsvoering

Volgens artikel 4 lid 2 worden bij of krachtens AMvB regels gesteld over de bedrijfsvoering van incassobureaus. Deze bepaling is nogal globaal geformuleerd. De concrete regels worden bij AMvB geformuleerd. Een goede regeling staat of valt met de wijze waarop dit wordt uitgewerkt.

Gepaste benadering en oneigenlijke druk

Artikel 4 lid 2 onder g is nogal globaal geformuleerd.

Er staat:

het op gepaste wijze benaderen van debiteuren en het achterwege laten van ongeoorloofde drukmiddelen;

De LOSR pleit er voor om de term "ongeoorloofde drukmiddelen" te definiëren als "maatregelen aankondigen die op basis van de opdracht van de schuldeiser en op grond van de wet (nog) niet kunnen worden genomen."³ Hiermee moet worden voorkomen dat er

- gedreigd wordt met beslaglegging terwijl er (nog) geen vonnis is;
- gedreigd wordt met BKR-registratie, terwijl dat niet mogelijk is;
- in het geval van verjaarde vorderingen, dat gedaan wordt alsof het om afdwingbare vorderingen gaat.

Art. 4 lid 2 onder g zou kunnen worden aangepast in:

het op gepaste wijze benaderen van debiteuren en het achterwege laten van ongeoorloofde drukmiddelen, waaronder het aankondigen van maatregelen die op basis van de opdracht van de schuldeiser en op grond van de wet (nog) niet kunnen worden genomen.

Oneigenlijk gebruik persoonsgegevens

Om oneigenlijk gebruik van persoonsgegevens tegen te gaan (dreigen met registratie van persoonsgegevens, handelen in persoonsgegevens) is het ook nodig hier regels voor op te nemen. Dat kan door aan art. 4 lid 2 toe te voegen:

"het gebruiken, bewaren en vernietigen van persoonsgegevens;"

Bij AMvB of ministeriële regeling moet dit dan nader worden geregeld, met als strekking dat gegevens niet voor andere doeleinden (krediettoetsing e.d.) gebruikt, bewaard en verhandeld mogen worden.

Verlengstuk van oneerlijke handelspraktijken

Het incassobureau incasseert een vordering namens de schuldeiser en hoeft een vordering in beginsel niet te beoordelen. Voorkomen moet echter worden dat het incassobureau het verlengstuk wordt van schuldeisers die systematisch de regels overtreden door het toepassen van oneerlijke handelspraktijken, of die doen. Tevens moet worden voorkomen

Beroepsverbod

Artikel 7 regelt dat de Autoriteit Consument en Markt de registratie van het incassobureau, na twee eerdere overtredingen of bij een zeer grove overtreding, in het incassobureauregister kan doorhalen. Er lijkt geen beletsel om onder een andere naam een nieuw incassobureau op te zetten en deze weer in te schrijven in het incassobureauregister. De LOSR pleit er voor om dit aan te passen. Dit kan door art. 2 lid 5 als volgt aan te passen:

"Inschrijving in het register wordt geweigerd indien de aanvrager:

² In Paritas Passé is hiervoor reeds aandacht gevraagd. Zie: N. Jungmann, A.J. Moerman, H.D.L.M. Schruer en I. van den Berg, [Paritas Passé, Debiteuren en crediteuren in de knel door ongelijke incassobevoegdheden](#), Hogeschool Utrecht, LOSR/MOgroep, maart 2012, p. 52-53 en p.56.

³ Vergelijk art. 8 [Verordening Beroeps- en gedragsregels gerechtsdeurwaarders](#)

- a. eerder eigenaar is geweest van een incassobureau, dat wegens overtreding van de wet op grond van artikel 7 lid 4 is doorgehaald in het incassobureauregister;
- b. door de aanvrager niet is voldaan aan de eis van vakbekwaamheid als bedoeld in artikel 5.”

In het concept wetsvoorstel verwijst art. 2 lid 5 overigens abusievelijk naar artikel 6. Dit moet zijn artikel 5.

We zijn graag bereid mee te denken bij de verdere vormgeving van het wetsvoorstel.

Namens de LOSR

Jan Hamming
Voorzitter LOSR

André Moerman
Voorzitter signaleringscommissie LOSR

De LOSR is aangesloten bij Sociaal Werk Nederland.